

[Per Federspiel.]

medbragt ikke blot indsigt, men realitets-sans og tillige frodig fantasi til sin gerning. Det er heller ikke min hensigt, end mindre end det ærede medlem hr. K. B. Andersens, at strø blomster for den højtærede minister, men den højtærede minister ved, hvor vigtigt det er at løfte dansk udenrigspolitik op over det rent handelspolitiske felt, som vi i adskillige generationer praktisk talt udelukkende har koncentreret os om. Nu må den højtærede minister ikke opfatte dette som en blancofuldsmagt fra mit parti til at blande sig i hvad som helst i internationale forhold eller som udtryk for, at vi fra vor side er enige i alt, hvad den højtærede minister foretager sig i De Forenede Nationer eller andetsteds.

Jeg vil gerne sige, at jeg fuldt ud anerkender, at dansk udenrigspolitik i 1960erne ikke kan indskrænkes til alene at beskæftige sig med de rent økonomiske forhold. Opbygningen af vor tids internationale samfund må nødvendigvis forudsætte, at hver enkelt stat, stor eller lille, med de virkemidler, den nu engang besidder, er sig sit ansvar bevidst over for helheden og handler derefter.

Den britiske udenrigsminister nævnte i går i sin tale i Studenteforeningen, som jo også det ærede medlem hr. K. B. Andersen henviste til, billedet af et skakbræt. Jeg ved ikke, hvor stor indsigt mr. Butler har i skakspillet, for han nævnte en situation, hvor 2 konger stod mat, og at det derefter drejede sig om at bevæge de øvrige brikker, og dette sagde han med særlig adresse til den højtærede minister. Men billedet er for så vidt rigtigt, som også de mindre nationer — hvad der jo har vist sig i mange tilfælde — har en politisk opgave ved at fremføre synspunkter, ved at gøre standpunkter gældende, som kan virke bestemmende også på de store landes stilling. Og derfor skal jeg komme til det spørgsmål, som vel egentlig er formålet med denne debat.

Vi er inden for vort parti ikke blinde for, hvilke motiver der ligger bag rejsningen af markedsspørgsmålet netop på dette tidspunkt. Jeg kan ikke være enig med den højtærede minister i, at der ikke foreligger en ny situation. Der foreligger måske ikke netop en akut situation i februar måned 1964, men den nye situation, der foreligger,

opstod efter landbrugsforliget inden for de seks lande i december måned. Det viste sig dér, at den krise, fællesskabet, de seks lande, havde gennemgået, og som jo var en direkte følge af det franske veto over for udvidelsen af fællesskabet med Storbritannien, Danmark og andre lande i januar 1963, var ved at være overvundet. Det viste sig, som også den højtærede minister selv i sin redegørelse nævnte, at det er de seks landes organisation, der er den dynamiske drivkraft i den samlede politik for Europas forening. Man er altså nået dette skridt videre og har overvundet denne politiske krise, hvilket gør det muligt både for lande uden for fællesskabet og for fællesskabet selv at handle. Det viser sig måske bedst derved, at mandatet til kommissionens deltagelse i Kennedyrunden først kunne gives, efter at denne krise var overstået og landbrugsforliget med dets ufuldkomne karakter var blevet beseglet.

Dette bevirker en ganske ny situation, og derfor accepterer vi for så vidt udfordringen til denne debat med tilfredshed. Det standpunkt, vi fra venstres side har indtaget, siden de tidligste stadier af forhandlingerne om en storeuropæisk frihandelsorganisation i 1950erne, er uforandret. Det er vor opfattelse nu, som dengang, at Danmarks interesser i forbindelse med den europæiske integration alene vil kunne tilgodeses på betryggende måde gennem en dansk tilknytning som medlem af Det europæiske økonomiske Fællesskab. Dette standpunkt har vi til stadighed indtaget. Vi blev i tiden før 1961 i det høje ting modtaget med hånsord, når vi fremsatte disse synspunkter. I august måned 1961, da regeringen traf sin beslutning om sammen med Storbritannien at søge medlemskab i Det europæiske økonomiske Fællesskab, svandt alle disse argumenter om betænkeligheden ved at indordne sig under overstatlige myndigheder, om betænkeligheden ved i det hele taget at gå ind i europæiske organisationer, der omfattede katolske fagforeninger, og jeg ved ikke hvad; de svandt bort som dug for solen.

Dengang forelå endnu den politiske deling i Europa, som var en følge af sammenbruddet af forhandlingerne om den store frihandelsorganisation i 1958. Der var en alvorlig risiko for, at Europa måtte dele sig i to dele, og der kunne — det skal jeg indrømme,